



ÚŘAD PRO OCHRANU OSOBNÍCH ÚDAJŮ

Pplk. Sochora 27, 170 00 Praha 7
tel.: 234 665 555, fax: 234 665 444
e-mail: posta@uouu.cz, www.uouu.cz



Čj. UOOU-07100/13-58

Toto rozhodnutí nabylo právní moci dne 17.9.2014
Úřad pro ochranu osobních údajů
dne 17.9.2014



ROZHODNUTÍ

Předseda Úřadu pro ochranu osobních údajů, jako příslušný odvolací orgán podle § 2, § 29 a § 32 zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, a podle § 10 a § 152 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, rozhodl dne 13. ledna 2014 podle ustanovení § 152 odst. 5 písm. a) správního řádu s přihlédnutím k § 152 odst. 4 a § 90 odst. 1 písm. c) správního řádu, takto:

Rozhodnutí Úřadu pro ochranu osobních údajů č. UOOU-07000/13-47 ze dne 29. října 2013, se na základě rozkladu podaného

mení tak, ze se ve výroku za slova

ve zbytku se napadené rozhodnutí potvrzuje.

Odůvodnění

Správní řízení pro podezření ze spáchání přestupku podle § 44 odst. 1 písm. c) zákona č. 101/2000 Sb. bylo zahájeno oznámením o zahájení řízení, které bylo obviněné doručeno dne 30. srpna 2013.

Na základě provedení dokazování a shromážděného spisového materiálu vydal správní orgán prvního stupně dne 29. října 2013 rozhodnutí čj. UOOU-07000/13-47, kterým rozhodl, že obviněná spáchala přestupek podle § 44 odst. 1 písm. c) zákona č. 101/2000 Sb. tím, že prostřednictvím webových stránek umístěných na internetové adrese nechala od 14. srpna 2013 zveřejnit kopie protokolů o výsleších 37 svědků a protokoly o výslechu obviněného ze spisového materiálu Policie České republiky čj. , správce těchto osobních údajů ve smyslu § 4 písm. j) zákona č. 101/2000 Sb., které získala v souvislosti s postavením obviněné v předmětném trestním řízení, a které obsahovaly jméno, příjmení a celé znění výpovědi svědků a obviněného učiněných před orgány činnými v trestním řízení, čímž porušila povinnost mlčenlivosti stanovenou v § 15 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb. Za tento přestupek byla obviněné uložena pokuta ve výši 16.000 Kč.

Správní orgán prvního stupně na základě shromážděných podkladů konstatoval, že obviněná jako obviněná osoba, proti které je vedeno trestní řízení, disponuje kopiemi spisového materiálu . Tyto kopie předala svému manželovi,

143
a to za účelem jejich zveřejnění na webových stránkách [redacted]. Následně bylo dne 14. srpna 2013 na těchto stránkách zveřejněno 37 protokolů o výsleších svědků

[redacted]
a 2 protokoly o výslechu obviněného [redacted]

Obviněná se k předmětu řízení vyjádřila prostřednictvím svého právního zástupce písemně dne 6. září 2013, 3. října 2013 a 25. října 2013 a dále při ústním jednání dne 4. října 2013.

Shora uvedená skutková zjištění správní orgán prvního stupně posoudil tak, že informace obsažené v protokolech o výsleších jsou osobními údaji. Na základě protokolů je subjekt údajů identifikovaný, resp. identifikovatelný, přičemž osobním údajem je také informace o tom, že osoba podala výpověď a obsah této svědecké výpovědi. Dále správní orgán prvního stupně konstatoval, že správcem těchto osobních údajů je Policie České republiky, přičemž na obviněnou dopadala povinnost mlčenlivosti podle § 15 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb. jako na osobu, která v rámci plnění zákonem stanovených oprávnění a povinností přišla do styku s osobními údaji u správce (policie). Její jednání spočívající ve zveřejnění těchto osobních údajů tedy naplňuje znaky skutkové podstaty přestupku dle § 44 odst. 1 písm. c) zákona č. 101/2000 Sb.

Správní orgán prvního stupně se dále zabýval ustanoveními trestního řádu, konkrétně § 8a a násl., konstatoval, že obviněná byla o povinnostech dle tohoto ustanovení poučena. Současně ovšem také posoudil vztah povinností uložené § 15 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb. a § 8b trestního řádu a dospěl k závěru, že v daném případě se na jednání obviněné vztahuje povinnost mlčenlivosti dle zákona č. 101/2000 Sb. Z ústavněprávního hlediska správní orgán prvního stupně konstatoval, že se v daném případě jedná o střet dvou základních práv, a to práva na svobodu projevu dle čl. 17 Listiny základních práv a svobod a práva na ochranu soukromí dle čl. 10 odst. 3 Listiny základních práv a svobod, přičemž realizace střetu těchto práv je stanovena právě výše uvedenou právní úpravou.

Správní orgán prvního stupně upozornil také na právní úpravu v § 209 trestního řádu (provádění výslechů svědků při hlavním líčení a důvody takového postupu). K námitkám obviněné, že primárním účelem listin získaných při nahlédnutí do trestního spisu je jejich zveřejnění, uvedl, že k tomuto účelu určeny nejsou, neboť osobní údaje v nich jsou chráněny zákonem č. 101/2000 Sb., trestním řádem i Listinou základních práv a svobod. Rovněž nelze uvedené dovozovat z veřejnosti soudního řízení, neboť do této fáze zatím předmětné trestní řízení nedospělo. Správní orgán prvního stupně přitom nijak nezpochybnil právo obviněné získat informace nezbytné k tomu, aby mohla uplatňovat svá práva v průběhu trestního řízení. Zabýval se také námitkou obviněné, že uvedené listiny jsou veřejnou listinou, přičemž odmítl směřovat veřejnou listinu a zveřejnitelnou listinu. Odmítl i námitku obviněné, že zveřejňování protokolů se stalo zcela běžnou praxí.

K otázce zavinění správní orgán prvního stupně konstatoval, že se v případě obviněné jednalo přinejmenším o nepřímý úmysl, neboť v daném případě obviněná věděla (byla o tom prokazatelně poučena), že osobní údaje získané z protokolů o výsleších svědků a obviněného nesmí dále poskytnout.

Při úvaze o výši sankce správní orgán prvního stupně přihlédl jako k přitěžující okolnosti ke způsobu protiprávního jednání, zveřejnění na internetu, čímž je současně vyjádřen i následek, tj. zpřístupnění v podstatě neomezenému počtu osob, což nelze zpětně žádným způsobem napravit. Přitěžující okolností je také míra zavinění obviněné (nepřímý úmysl), a také skutečnost, že sama obviněná má právnické vzdělání a tudíž od ní lze očekávat vyšší

22

míru znalosti právních předpisů. Počet dotčených subjektů a dobu protiprávního jednání (jednorázovost) správní orgán prvního stupně nevyhodnotil ani jako polehčující ani jako přitěžující okolnost. Za polehčující okolnosti poté vzal okolnosti, za nichž bylo protiprávní jednání spácháno, kdy přihlédl k omezenému rozsahu osobních údajů a skutečnosti, že se jednalo v převážné většině o veřejně činné osoby. Polehčující okolností je také skutečnost, že trestní řízení s obviněnou jsou dlouhodobě a poměrně detailně veřejnosti zprostředkovávány médii. Poslední polehčující okolností je poté pohnutka obviněné, tedy snaha vyvrátit difamující informace o své osobě.

Rozhodnutí čj. UOOU-07100/13-47 ze dne 29. října 2013 bylo doručeno právnímu zástupci obviněné 30. října 2013. Proti tomuto rozhodnutí podala obviněná prostřednictvím svého právního zástupce rozklad datovaný dne 30. října 2013, který byl doručen Úřadu pro ochranu osobních údajů prostřednictvím datové zprávy dne 13. listopadu 2013, tedy v zákonné lhůtě.

V podaném rozkladu obviněná napadá rozhodnutí z důvodu nesrozumitelnosti plynoucí z nedostatečného odůvodnění, které pomíjí některé její zásadní argumenty, chybného právního závěru o povinnostech uložených zákonem č. 101/2000 Sb. obviněným z trestného činu obecně a obviněné speciálně a z důvodu naprosté ignorace ústavního práva na svobodu projevu.

Obviněná uvádí, že rozhodnutí interpretuje zákon způsobem, který obviněnému v trestním řízení odnímá možnost i jen zmínit obsah protokolů o výsleších, provedených v jeho trestní věci. Uvádí, že stát nemůže obviněným odejmout právo vyjadřovat se veřejně ke svému obvinění a na podporu takového vyjádření poukazovat i na provedené důkazy. V této souvislosti odkazuje na čl. 17 Listiny základních práv a svobod. Obviněná dále uvádí, že dle jejího názoru ji žádný právní předpis nebrání v tom, aby zveřejnila kopie o výslechu svědků či spoluobviněných. Pokud má Úřad za to, že tu zákonná překážka je, pak jde o střet práva na svobodu slova s právem na ochranu osobních údajů, který je v rozhodnutí zmíněn, dle obviněné nikoliv řešen. Proto namítá, že rozhodnutí ústavní rozměr zcela ignoruje a dále se žádným dalším způsobem tímto střetem nezabývá. Uvádí, že je třeba v každém individuálním případě nutno posuzovat, co je v zájmu demokratické společnosti a zda v daném případě převáží ochrana jednoho či druhého práva (test proporcionality). Obviněná uvádí, že byla nejen obviněna ze spáchání trestného činu, a jelikož byla osobou veřejného zájmu, místopředsedkyní Poslanecké sněmovny, bývalou ministryní vlády, a obvinění předcházela žádost o vydání k trestnímu stíhání, stalo se tak veřejně. Ve všech sdělovacích prostředcích byla poté obviněna z toho, že způsobila chybné rozhodnutí, v jehož důsledku vznikla státu škoda přesahující 500 milionů Kč. Toto tvrzení přitom bylo součástí popisu skutku, pro nějž se vede trestní stíhání. Obviněná uvádí, že je tedy jejím právem, aby se hájila, a to nejen v trestním řízení jako takovém, ale veřejně a to s užitím všech argumentů, které jsou k dispozici a na bázi Ústavou zajištěného práva na svobodu projevu. Oproti tomuto zájmu obviněné by dle jejího názoru měl stát zájem těch, kteří byli ve věci vyslechnuti, aby nebylo uváděno, že vyslechnuti byli. Tímto aspektem a konkrétním zájmem chráněným ve smyslu čl. 10 odst. 3 Listiny základních práv a svobod se ovšem napadené rozhodnutí dle jejího názoru nezabývalo.

Obviněná v rozkladu dále uvádí, že napadené rozhodnutí v podstatě znamená zavedení tajného procesu, neboť nesmí být zveřejněno nic, co by bylo možné spojit s konkrétní osobou vyslýchaného svědka či obviněného, a to zjevně po celou dobu trestního řízení a kýmkoliv. V důsledku by to dle obviněné znamenalo, že nesmí protokoly ani předat žádné jiné osobě. Na základě toho obviněná konstruuje spolčení Úřadu s Policií České republiky. Dále uvádí, že právo svobodně šířit informace může být omezeno zákonem, jde-li o opatření v demokratické společnosti nezbytné pro ochranu práv a svobod druhých, bezpečnosti státu, veřejné bezpečnosti, ochrany veřejného zdraví a mravnosti. Je toho názoru, že žádný explicitní zákaz ukládající obviněnému v trestním řízení onu povinnost mlčenlivosti v zákonech obecně zakotven není a Úřad žádný nezmiňuje. Pouze interpretací právních předpisů se Úřad pokouší dovodit jakousi absolutní povinnost mlčenlivosti. Obviněný v trestním řízení má právo se hájit způsobem, který uzná za vhodný, a to jednak v rámci

14

samotného trestního řízení postupy, které trestní řád předvídá, ale i prostředky jinými, mezi které patří i právo hovořit svobodně o své trestní věci. Obviněná dále uvádí, že ze samotné námitky potřebnosti v každém individuálním případě posuzovat přiměřenost omezení práva na svobodu projevu logicky vyplývá, že teoreticky může existovat situace, kdy by zveřejnění protokolů mohlo být protiprávní jednání, a to protože by mohlo vést k ovlivnění svědků nebo být i zásahem do práva na ochranu osobnosti. K posouzení takového následku, a případně k sankcionování takového jednání, ale dle obviněné není povolán Úřad, ale bylo by to věcí orgánů činných v trestním řízení anebo soudu v případě žaloby na ochranu osobnosti.

Obviněná se v další části rozkladu zabývá ustanovením § 8a a násl. trestního řádu, kdy se domnívá, že tato ustanovení jsou zaměřená primárně na ochranu osobnostních práv obviněného v trestním řízení, a nemají být vykládána k jeho tíži. Vyjadřuje se také k otázce poučení o svých povinnostech plynoucích z § 8a až § 8d trestního řádu i k obsahu tohoto poučení.

Obviněná nesouhlasí s tím, aby byl ztotožňován obsah výpovědi s pojmem osobní údaj. Dále považuje za nesprávný argument správního orgánu prvního stupně, jímž reaguje na námitku, dle které je primárním účelem listin získávaných v rámci trestního řízení jejich následné zveřejnění. Uvádí, že je v podstatě pouze otázkou času, kdy protokoly, sepsané v neveřejné fázi trestního řízení, budou zveřejněny. Domnívá se, že neexistuje norma, která by zakazovala zveřejnění protokolů do doby, kdy budou veřejně projednány v řízení před soudem a pokud by taková norma existovala, byla by v rozporu s ústavní svobodou projevu. Také se domnívá, že by mohlo dojít k možné diskriminaci, pokud by možnost zveřejnit protokoly byla vyhrazena pouze orgánům činným v trestním řízení. Uvádí, že ochrana osobních údajů svědků je bez rozumného důvodu, neboť o výsledku svědků informovaly průběžně sdělovací prostředky. Dále také odmítá argumentaci správního orgánu prvního stupně k námitce poukazující, že zveřejňování protokolů se stalo běžnou praxí. Z údajné nečinnosti Úřadu v obdobných věcech dovozuje vlastní legitimní očekávání ohledně legálnosti takového počínání.

Závěrem se obviněná vyjadřuje k otázce zavinění. Namítá, že o tom, že nesmí osobní údaje získané z protokolů o výsleších dále poskytnout, nebyla poučena. Uvádí, že zde správní orgán prvního stupně používá zcela novou a neznámou konstrukci, pokud obsah protokolů ztotožňuje s osobním údajem. Dále uvádí, že byla poučována v intencích trestního řádu, ale nikoliv o tom, jak má anebo nemá nakládat s osobními údaji a co osobním údajem je. Konstatuje také, že se stát prostřednictvím Úřadu pokouší omezit aktivitu obviněného v trestním řízení tím, že mu zakáže se veřejně hájit, ale dokonce se touto cestou pokouší zakázat obviněnému obecně kontakt s obhájcem, případně s nějakými dalšími osobami, které by pro svoji obhajobu mohl potřebovat. Obviněná opět spekuluje o jakémsi spolčení Úřadu s orgány činnými v trestním řízení. Konečně namítá, že se napadené rozhodnutí vůbec nevypořádá s poukazem na to, že na ni výše citovaná ustanovení trestního řádu nedopadají, neboť jako obviněná v trestním řízení je oprávněna se hájit, a to i zveřejněním materiálů, které právě pro svoji obhajobu obdržela.

Na základě skutečností uvedených v rozkladu tedy obviněná navrhuje, aby napadené rozhodnutí bylo zrušeno a řízení zastaveno.

Odvolací orgán přezkoumal napadené rozhodnutí v celém rozsahu, včetně procesu, který předcházel jeho vydání, a dospěl k následujícím závěrům.

Odvolací orgán se předně zabýval otázkou, zda a v jakém rozsahu se v případě zveřejnění předmětných protokolů jednalo o osobní údaje. Obviněná na několika místech zpochybňuje a napadá závěr o tom, že obsah protokolu o výsledku je osobním údajem, ovšem neuvádí bližší důvody a argumenty, kterými by tuto svoji námitku podpořila.

Osobním údajem dle § 4 písm. a) zákona č. 101/2000 Sb. je jakákoliv informace týkající se určeného nebo určitého subjektu údajů. V daném případě není pochyb o tom, že subjekty

údajů byly určeny, resp. určitelné (identifikované, resp. identifikovatelné). Je tedy nutné posoudit, zda pojem jakákoliv informace týkající se subjektu údajů zahrnuje i obsah výpovědi zaznamenaný ve zveřejněných protokolech.

Obecně lze konstatovat, že pojem osobní údaj je širokým pojmem. Soudní dvůr Evropské unie rozhodl, že se tento pojem vztahuje například na jméno osoby ve spojení s jejími telefonními údaji nebo informace o jejich pracovních podmínkách nebo zájmových činnostech (rozsudek ze dne 6. listopadu 2003, Lindqvist, C-101/01, bod 24), její adresu (rozsudek ze dne 7. května 2009, Rijkeboer, C-553/07, bod 42), denní pracovní dobu a dobu odpočinku a odpovídající přestávky v práci a doby, které se do pracovní doby nezapočítávají (Rozsudek ze dne 30. května 2013, Worten, C-342/12, body 19 a 22), na částky vyplácené některými subjekty a příjemce těchto částek (rozsudek ze dne 20. května 2003, Österreichischer Rundfunk a další, C-465/00, C-138/01 a C-139/01, bod 64), na příjmy z výdělečné činnosti a kapitálu a na majetek fyzických osob (rozsudek ze dne 16. prosince 2008, Satakunnan Markkinapörssi a Satamedia, C-73/07, body 35 a 37). Stanovisko generální advokátky Eleanor Sharpston ve spojených věcech C-141/12 a C-372/12, Y. S. proti Minister voor Immigratie, Integratie en Asiel v bodě 45 dále uvádí, že „*Skutečný obsah těchto informací patrně nemá žádný význam, pokud se týkají identifikované či identifikovatelné osoby. Lze jej chápat tak, že se týká jakékoliv skutečnosti týkající se soukromého života této osoby a případně jejího profesního života (který může zahrnovat více veřejný aspekt tohoto soukromého života). Může být dostupný v písemné formě, nebo může být například zachycen na zvukovém záznamu nebo obrazově.*“

Také Nejvyšší správní soud se již několikrát vyjádřil k tomu, co považuje za osobní údaj. V rozsudku ze dne 12. února 2009 čj. 9 As 34/2008-68 konstatoval, že subjekt údajů může být identifikovatelný pouze na základě telefonního čísla, v rozsudku ze dne 29. července 2009 čj. 1 As 98/2008-148 poté dospěl k závěru, že služební hodnocení policisty obsahuje informace, které je nutné považovat za osobní údaje, podle rozsudku ze dne 6. srpna 2010 čj. 7 As 47/2010-62 naopak informace o tom, zda byla ověřována osobní způsobilost celníka, osobním údajem není. Posledně poté v rozsudku ze dne 28. června 2013 čj. 5 As 1/2011-156 a v rozsudku ze dne 23. srpna 2013 čj. 5 As 158/2012-49 Nejvyšší správní soud konstatoval, že informace zaznamenaná kamerovým systémem je osobním údajem.

Ze shora uvedeného tedy dle odvolacího orgánu vyplývá, že informace o tom, co konkrétní svědek (spoluobviněný) uvedl ve své výpovědi, tedy co ví, viděl a slyšel o prověřované věci, co v dané souvislosti sám učinil, atd., jsou informacemi, které je také nutné považovat za osobní údaje. Pokud je totiž osobním údajem informace o chování, jednání a pohybu konkrétní osoby zachycená prostřednictvím kamerového systému, musí být osobním údajem i obdobná informace zachycená prostřednictvím protokolu na základě toho, že tato osoba ji sama vypoví. Dle odvolacího orgánu proto postačí, pokud konkrétní informace vypovídá cokoliv o soukromém nebo i profesním životě dané osoby, aby se již jednalo o osobní údaj. To předmětné protokoly, resp. jejich obsah splňují. Odvolací orgán proto námitku obviněné, že uvedené protokoly neobsahují osobní údaje, resp. že nelze ztotožňovat pojem osobního údaje s obsahem těchto protokolů, neshledal za důvodnou.

Další námitkou obviněné je, že jí žádný právní předpis nezakazuje zveřejnění osobních údajů uvedených v protokolech. Odvolací orgán se v této otázce plně ztotožňuje se závěry správního orgánu prvního stupně. Obsah protokolů je, jak je uvedeno výše, osobním údajem. Vedení trestního spisu je nutné považovat za zpracování osobních údajů dle § 4 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb., a proto je Policie České republiky ve vztahu k osobním údajům v postavení správce dle § 4 písm. j) zákona č. 101/2000 Sb. V takové situaci má každý, kdo přichází do styku s osobními údaji v trestním spise, povinnost mlčenlivosti. Tuto povinnost mají jak jednotliví policisté, státní zástupci, tak ovšem i všechny další osoby, které v rámci plnění zákonem stanovených oprávnění a povinností přicházejí do styku s osobními údaji, tj. znalci, tlumočníci, ale i svědci nebo sami obvinění a jejich obhájci, poškození a jejich zmocněnci. Tato povinnost je jednoznačně a dostatečně určitě stanovena v § 15 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb. Z hlediska formulace tohoto ustanovení poté není dle odvolacího

orgánu pochyb, na koho směřuje, tedy komu všemu povinnost mlčenlivosti o osobních údajích ukládá.

V návaznosti na výše uvedené přezkoumal odvolací orgán další námitku obviněné, a to že uvedené rozhodnutí a přijatý výklad představuje zásah do jejího práva na svobodu projevu, resp. práva na obhajobu.

Jak konstatuje napadené rozhodnutí a ostatně i podaný rozklad, právo na svobodu projevu, garantované čl. 17 Listiny základních práv a svobod, zahrnuje právo každého vyjadřovat své názory slovem, písmem, tiskem, obrazem nebo jiným způsobem, jakož i svobodně vyhledávat, přijímat a rozšiřovat ideje a informace bez ohledu na hranice státu. Toto právo lze dle čl. 17 odst. 4 Listiny základních práv a svobod omezit zákonem, jde-li o opatření v demokratické společnosti nezbytná pro ochranu práv a svobod druhých, bezpečnost státu, veřejnou bezpečnost, ochranu veřejného zdraví a mravnosti. Legitimním, a také nutným, omezením práva na svobodu projevu je tradičně považováno stanovení povinnosti zachovat důvěrnost určitých informací (např. Wagnerová, E.; Šimíček, V.; Langášek, T.; Pospíšil, I. a kol.: Listina základních práv a svobod. Komentář : Wolters Kluwer ČR, a.s., 2012, str. 435, bod 44). Mezi ústavně konformní omezení práva na svobodu projevu tedy patří všechny formy povinnosti mlčenlivosti stanovené právními předpisy, mezi které patří např. mlčenlivost zdravotnického personálu obecně, advokátní mlčenlivost, různé druhy služební mlčenlivosti, povinnosti stanovené v souvislosti s ochranou utajovaných informací, a také mlčenlivost ve vztahu k osobním údajům. To tedy dle odvolacího orgánu znamená, že ustanovení § 15 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb. je v souladu s čl. 17 odst. 4 Listiny základních práv a svobod zákonem stanoveným omezením svobody projevu přijatým za účelem ochrany práv a svobod druhých (práva na ochranu soukromí dle čl. 10 Listiny základních práv a svobod) a porušení této povinnosti zakládá odpovědnost konkrétní osoby, obviněné. Uvedená povinnost mlčenlivosti poté chrání právo na soukromí všech osob, které v trestním řízení vystupují v postavení obviněného, svědka atd.

Odvolací orgán dále konstatuje, že odpovědnost za porušení povinnosti mlčenlivosti dle § 15 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb. bude v zásadě vždy v souladu s ústavním pořádkem a nebude zásahem do svobody projevu (posuzováno a vyvažováno individuálně). Pouze v naprosto výjimečných případech může nastat situace, kdy okolnosti, za kterých k porušení povinnosti mlčenlivosti došlo, povedou k závěru, že svoboda projevu v daném případě převáží, tedy že by postih za porušení mlčenlivosti byl neproporcionálním ve vztahu k tomuto ústavně garantovanému právu. Tyto výjimečné okolnosti ovšem odvolací orgán v posuzovaném případě neshledal. Zveřejněné osobní údaje neobsahují z hlediska průběhu trestního řízení nic „šokujícího“ nebo natolik nestandardního, aby bylo možné konstatovat, že v daném případě převážilo právo obviněné na realizaci jejího práva na svobodu projevu (upozornění na zjevnou nezákonnost trestního řízení apod.), které by převážilo nad zákonnou mlčenlivostí chránící právo na soukromí. Skutečnost, že se jedná o veřejně sledovanou kauzu, částečně i v důsledku postupu orgánů činných v trestním řízení, správní orgán prvního stupně řádně zohlednil při úvaze o výši sankce. Tyto okolnosti tedy dle odvolacího orgánu správně vyhodnotil tak, že nejsou natolik zásadní, aby měly vliv na odpovědnost obviněné za přestupek vyjádřenou mírou společenské nebezpečnosti (§ 2 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích). Odvolací orgán proto shledal úvahy správního orgánu prvního stupně za správné a přezkoumatelné; na základě podaného rozkladu je pouze doplnil a upřesnil.

Odvolací orgán dále nesouhlasí s tvrzením obviněné, že je právem každého obviněného v trestním řízení se hájit tím způsobem, že bude zveřejňovat všechny získané informace bez rozdílu. Tento způsob obhajoby je naopak v rozporu s povinností mlčenlivosti, částečně také s omezeními vyplývajícími z § 8a až § 8d trestního řádu. Ani skutečnost, že případné hlavní líčení ve věci probíhá veřejně, není okolností, která by měla vliv na odpovědnost obviněné za přestupek. Předně totiž není jisté, že do této fáze trestního řízení dospěje. Současně, i pokud by se tak stalo, neznamená to, že do té doby nemohou být osobní údaje chráněny povinností mlčenlivosti, neboť až do jejich zákonem předpokládaného zveřejnění v řízení před soudem

je trestní řízení (přípravné řízení) neveřejné. Tomu ostatně odpovídá i např. úprava § 5 odst. 2 písm. d) zákona č. 101/2000 Sb., která umožňuje zpracovávat bez souhlasu subjektu údajů osobní údaje v případě, kdy se jedná o oprávněně zveřejněné osobní údaje; do okamžiku oprávněného zveřejnění se ovšem tato výjimka neuplatní a veškeré zpracování by bylo neoprávněné (včetně zveřejnění). Smysl stanovené povinnosti mlčenlivosti je tedy v tom, že obviněná v daném případě nemá žádnou jistotu, zda osobní údaje budou oprávněně zveřejněny v řízení před soudem (naopak, lze předpokládat, že je jejím zájmem, aby trestní řízení bylo zastaveno co nejdříve), a obecně v ochraně soukromí dotčených osob až do té doby, dokud nebudou v souladu se zákonem zveřejněny.

Odvolací orgán dále neshledal v zákonem č. 101/2000 Sb. stanovené povinnosti mlčenlivosti zásah do práva obviněné na obhajobu v její trestní věci. Ani z napadeného rozhodnutí nevyplývá, že by obviněná nemohla poskytnout získané protokoly s osobními údaji svému obhájci, nebo případně znalci či dalším osobám, pokud to bude mít přímou souvislost s výkonem jejího práva na obhajobu v trestní věci. Takové sdělení osobních údajů není samoučelné a např. ve vztahu k obhájci je naopak předpokládáno a upraveno právními předpisy. To jinými slovy znamená, že právě tyto obviněnou uváděné krajní případy jsou ty, kde jiná ústavně garantovaná práva převáží nad právem na ochranu soukromí, resp. formalistickým výkladem povinnosti mlčenlivosti dle § 15 zákona č. 101/2000 Sb. Jak již ovšem odvolací orgán uvedl výše, za součást obhajoby v trestním řízení nepovažuje zveřejnění osobních údajů v předmětných protokolech.

Ve vztahu k úvahám obviněné o výkladu § 8a až § 8d trestního řádu odvolací orgán uvádí, že nepovažuje za nutné se s těmito argumenty podrobně vypořádávat. Jak vyplývá z napadeného rozhodnutí (str. 10), i z výše uvedených úvah odvolacího orgánu, obviněná byla uznána vinnou přestupkem spočívajícím v porušení povinnosti mlčenlivosti dle § 15 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb., a nikoliv v porušení citovaných ustanovení trestního řádu. Polemika s názory obviněné by proto byla z hlediska odůvodnění tohoto rozhodnutí nadbytečná.

Obviněná dále namítala svoje legitimní očekávání dané údajnou nečinností Úřadu, ze které vyplynulo zdání legálnosti jejího jednání. K tomuto odvolací orgán uvádí, že toto její tvrzení je nepřesné, neboť přinejmenším v pěti případech již Úřad v minulosti obdobně jednání postihl, a v několika dalších případech podezření z přestupku projednával, přičemž se pouze nejednalo o mediálně zajímavé případy. To tedy znamená, že tam, kde má Úřad podezření na konkrétního pachatele přestupku, který svým jednáním porušil mlčenlivost v souvislosti se zveřejněním osobních údajů z trestního řízení, nepochybně koná. Na druhou stranu je nutné přiznat, že dochází k řadě úniků informací o probíhajících trestních řízeních, u kterých není zřejmé, kdo konkrétně povinnost mlčenlivosti porušil, ať se již jedná o osoby zastupující orgány činné v trestním řízení, nebo o samotné obviněné v trestním řízení, jejich obhájce, svědky či jiné osoby, které přišly do styku s osobními údaji. Ani to ovšem neznamená, že se takové jednání stalo legálním. Pro úplnost ovšem odvolací orgán uvádí, že nezaznamenal, že by se úplné zveřejňování obsahu protokolů obviněnými v trestním řízení na jejich internetových stránkách stalo v České republice běžnou praxí.

Pokud se jedná o otázku zavinění obviněné, kterou v rozkladu také uvedla, odvolací orgán po přezkoumání věci dospěl k závěru, že poučení, které se od orgánů činných v trestním řízení obviněné dostalo, se skutečně výslovně netýkalo povinnosti mlčenlivosti dle § 15 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb. Za této situace považuje závěr o nepřímém úmyslu obviněné za nesprávný. Současně ovšem shledává odvolací orgán zavinění obviněné ve formě nedbalosti nevědomé [§ 4 odst. 1 písm. b) zákona č. 200/1990 Sb.]. Tato skutečnost tedy nemá vliv na zákonost napadeného rozhodnutí, neboť nedbalostní forma zavinění je v případě přestupku dle § 44 odst. 1 písm. c) zákona č. 101/2000 Sb. dostatečná.

Současně odvolací orgán na základě výše uvedeného závěru přezkoumal úvahu správního orgánu prvního stupně o výši sankce, který přihlédl k úmyslnému zavinění jako k přitěžující okolnosti. Nově tedy k formě zavinění nelze dle odvolacího orgánu přihlížet jako k přitěžující

okolnosti, současně ovšem ostatní skutečnosti, které správní orgán prvního stupně hodnotil, nadále odůvodňují jím stanovenou výši sankce; tj. ani po vypuštění uvedené okolnosti neshledal odvolací orgán důvod pro změnu výše pokuty, která je i nadále přiměřená závažnosti přestupku.

Odvolací orgán dále přezkoumal výrok napadeného rozhodnutí a shledal, že není v souladu s § 68 odst. 2 správního řádu v části týkající se označení účastníků řízení. V případě obviněné totiž výrok neobsahoval její žádné další identifikační údaje, a ačkoliv se jedná spíše o zřejmou nesprávnost v písemném vyhotovení, rozhodl odvolací orgán o změně výroku napadeného rozhodnutí a o jeho doplnění. Jelikož samotný rozklad, jak vyplývá z výše uvedeného, není důvodný, ve zbylé části bylo napadené rozhodnutí potvrzeno.

Úvahy obviněné o spojení Úřadu s orgány činnými v trestním řízení, její další urážky a útoky vůči Úřadu považuje odvolací orgán za vyjádření jejího osobního názoru (resp. názoru jejího právního zástupce), které s předmětem řízení (její odpovědností za přestupek) přímo nesouvisejí a proto ani nepovažuje za nutné se k nim blíže vyjadřovat.

Na základě všech shora uvedených důvodů tudíž odvolací orgán rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí se podle ustanovení § 91 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, nelze odvolat.

Praha 13. ledna 2014



Igor Němec
RNDr. Igor Němec
předseda